

Muhoksen Move! mittausten kuntakohtaiset tulokset 2024

Opkalkk 15.01.2025 § 6
421/00.01.01.01/2024

Valmistelija

sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimialajohtaja Juha Valta p. 044 4970 400

Valtakunnallisia Move -mittauksia fyysisen toimintakyvyn seuraamiseksi on toteutettu jokaisessa Suomen koulussa kaikille 5. ja 8. luokkalaisille vuodesta 2016 alkaen. Järjestelmän keskeisenä tarkoituksena on kannustaa lapsia ja nuoria omatoimiseen fyysisestä toimintakyvystä huolehtimiseen.

Move!-mittaustietoa hyödynnetään koulujen liikuntakasvatuksessa, oppilaiden laajoissa terveystarkastuksissa sekä tiedolla johtamisen työkaluna valtakunnallisesti ja alueellisesti. Mittaustuloksia ei käytetä oppilaan arvioinnin perusteena.

Move!-järjestelmässä mitataan:

- fyysisiä ominaisuuksia (kestävyys, nopeus, voima ja liikkuvuus)
- motorisia taitoja (tasapaino-, liikkumis- ja välineenkäsittelytaidot)
- havaintomotorisia taitoja

Mittaukset koostuvat kuudesta osiosta:

- 20 metrin viivajuoksu
- vauhditon 5-loikka
- heitto-kiinniottoyhdistelmä
- ylävartalon kohotus
- etunojapunnerrus
- liikkuvuus

Syksyn 2024 valtakunnallisessa Move!-tiedonkeruussa Muhoksen perusopetuksen 5.-luokkalaisia osallistui mittauksiin 146 (poikia 87, tyttöjä 59) ja 8.-luokkalaisia 140 (poikia 78 ja tyttöjä 62), yhteensä 286 oppilasta (poikia 165 ja tyttöjä 121).

Fyysisen toimintakyvyn (tulos ilmaisee prosenttiosuuden oppilaista, joiden fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveyttä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla) kokonaistulos 2024: Muhos

Luokka	Pojat	Tytöt	Yhteensä
5. luokka	45.2%	22.4%	35.9%
8. luokka	34.5%	26.5%	30.8%
molemmat luokat	40.8%	24.3%	33.7%

Syksyn 2024 valtakunnallisessa Move!-tiedonkeruussa raportoitiin yli 111 000 oppilaan mittaustulokset, mikä on lähes 90 prosenttia kyseisten vuosiluokkien oppilaista. Mittausten perusteella yhä harvemmillä 5.-luokkalaisella fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveyttä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla. 8.-luokkalaisilla tulokset ovat pysyneet edellisvuoden tasolla. Edelleen kuitenkin reilulla 38 prosentilla 5. ja 8. luokan oppilaista on fyysinen toimintakyky huolestuttavalla tasolla.

Alueelliset erot lasten ja nuorten fyysisessä toimintakyvyssä ovat edelleen merkittäviä. Länsi-Uudenmaan, Pirkanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueilla on vähiten oppilaita, joilla toimintakyky on alhainen.

Eniten alhaisen toimintakyvyn oppilaita on Keski-Pohjanmaan, Satakunnan ja Kymenlaakson hyvinvointialueilla. Valtaosalla hyvinvointialueista lasten ja nuorten fyysisessä toimintakyvyssä on tapahtunut myönteistä kehitystä edellisvuoteen verrattuna.

Fyysisessä toimintakyvyssä on merkittäviä eroja kaupunkien ja maaseudun välillä. Kaupunkimaisissa kunnissa lasten ja nuorten toimintakyky on selkeästi parempi kuin maaseutumaisissa kunnissa. Edellisvuoteen verrattuna maaseutumaisissa kunnissa asuvien 8.-luokkalaisten tyttöjen tilanne on heikentynyt. Sen sijaan tiheämmin asutuilla alueilla ei ole tapahtunut muutoksia. Maaseutumaisissa kunnissa alhainen toimintakyky oli 50 prosentilla 8.-luokkalaisista tytöistä, kun kaupunkimaisissa kunnissa näin oli 41,6 prosentilla.

-Kokonaisuudessaan näyttää siltä, että viime vuonna alkanut kouluikäisten fyysisen toimintakyvyn positiivinen kehitys on jatkunut. Osaltaan tähän on voinut vaikuttaa ne lukuisat liikkumisen ja fyysisen toimintakyvyn kehittämiseen kannustavat toimet, joita on toteutettu perheissä, kouluissa ja kunnissa eri puolella maata. Fyysiseen toimintakykyyn panostamista on syytä jatkaa, sillä se tukee niin yksilön kuin koko yhteiskunnan hyvinvointia, toteaa apulaisprofessori Mikko Huhtiniemi Jyväskylän yliopiston liikuntatieteellisestä tiedekunnasta.

Esittelijä	sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimialajohtaja Juha Valta
Päätösesitys	Opetus- ja kasvatuslautakunta keskustelee Move! –mittausten kuntakohtaista tuloksista syksyn 2024 osalta ja merkitsee ne tiedoksi.
Päätös	Opetus- ja kasvatuslautakunta hyväksyi toimialajohtajan esityksen.